

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj: 01 – 400 – 336 /MB/03

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2002. GODINU

Sarajevo, juli 2003. godine

SADRŽAJ

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Sistem internih kontrola	4
2.1.1.	Pravila i procedure trošenja	4
2.1.2.	Informacioni sistem	4
2.2.	Planiranje i izvršenje budžeta	5
2.3.	Finansijski izvještaji i računovodstvo	6
2.3.1.	Tekući izdaci	6
2.3.2.	Kapitalni izdaci	6

1. MIŠLJENJE REVIZORA

1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja (uključujući i odluke rukovodstva) i finansijskog poslovanja **Suda Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Sud) za finansijsku 2002. godinu.

Revizija je izvršena u dva perioda: od 02.10. do 05.10.2002. godine prethodna revizija i od 26.05. do 30.05.2002. godine završna revizija, na temelju odredbi Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 17/99).

U nadležnosti je Ureda za reviziju, shodno općeprihvaćenim revizionim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – INTOSAI, objavljenim u 'Službenom glasniku BiH', br. 05/01) izvršiti reviziju finansijskih izvještaja s ciljem procjenjivanja jesu li ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijske izvještaje snosi rukovodstvo Suda, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvještajima na temelju provedene revizije.

Shodno Zakonu o reviziji (člana 13., stava 4.), pri izvještavanju o javnim računima naša je obveza da izvijestimo:

- da li su računi sastavljeni u skladu s važećom zakonskom regulativom;
- da li godišnji izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine;
- o ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti kojom su organizacije koristile javna sredstva u obavljanju svojih funkcija.

1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih osnova za procjenu da li finansijski izvještaji prikazuju stanja fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka uprave Suda. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Suda. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Za finansijsko poslovanje i revidirane finansijske izvještaje Suda izražavamo mišljenje sa rezervom, iz sljedećih razloga:

- **Sud je u fazi konstituisanja i nije uspostavljena predviđena organizaciona struktura Suda;**
- **pravila i kriteriji kojima se reguliše pravo i visina pojedinih troškova nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže ekonomičnost i efikasnost u trošenju javnog novca.**

2. NALAZI I PREPORUKE

2.1. Sistem internih kontrola

Revizija je ustanovila da do kraja 2002. godine Sud nije konstituisan u potpunosti. Međutim, imajući u vidu značaj razumijevanja sistema internih kontrola rukovodstva kao skupa postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i propisima, kao i zaštitu imovine, želimo skrenuti pažnju na sljedeće:

2.1.1. Pravila i procedure trošenja

Revizijom je utvrđeno da Sud, s obzirom da je u fazi konstituisanja, nema usvojena pravila i procedure kojima se regulišu pojedine kategorije troškova, kao što su troškovi za korištenje službenog vozila, troškovi reprezentacije, prevodilačke usluge, upotreba fiksnih i mobilnih telefona.

Revizija preporučuje da Sud donese interna pravila potrošnje kojima se regulišu kriterijumi i procedure trošenja javnog novca, čime se postiže ekonomičnost i efikasnost poslovanja. Pravila potrošnje definišu kriterije i postupke kojima se stiču prava na ostvarivanje pojedinih troškova i kontrolu nastalih troškova od strane ovlaštenih lica.

2.1.2. Informacioni sistem

Revizijom je utvrđeno da Sud, u ovoj fazi, još uvijek nije uspostavio informacioni sistem, tako da ne postoje jasna zaduženja po pitanju upravljanja i razvoja informacionog sistema. Takođe nije kreiran plan informatičkog razvoja, kao ni standardi za korištenje kompjutera, zaštitu podataka i pravljenje rezervnih kopija.

Sudu se preporučuje da izvrši jasna zaduženja po pitanju upravljanja i razvoja informacionog sistema, te da kreira plan informatičkog razvoja kao osnova daljnje informatizacije, kao i neophodne standarde za korištenje informacionog sistema.

U uredima se koriste računari koji nemaju adekvatne licencirane softvere, tako da se rukovodstvu Suda skreće pažnja na moguće kršenje autorskih prava. Ne posjeduju antivirusnu zaštitu, niti organizovano pravljenje rezervnih kopija, što može uticati na trajni gubitak bitnih podataka u elektronskoj formi.

Ured za reviziju smatra da bi rukovodstvo u budućem periodu trebalo preduzeti aktivnosti koje se odnose na sigurnost informacionog sistema, takođe neophodno je uspostavljanje sistema pravljenja rezervnih kopija, kako bi se izbjegao rizik od gubitka bitnih podataka za funkcionisanje Suda, te uspostavio efikasan sistem upravljanja elektronskim podacima.

Pošto projektnim planom ISFU-a nije planirano da Sud bude direktno povezan sa trezorom, kompletna dokumentacija se nosi u trezor na knjiženje.

Sudu se preporučuje da pojača interne kontrole koje se tiču unosa podataka i finansijskog izvještavanja, kako bi se smanjio rizik od unosa u sistem pogrešnih ili nepostojećih faktura. Takođe, preporučuje se propisivanje procedura koje će regulisati ovu oblast.

2.2. Budžet i izvršenje budžeta

Troškovi Suda za 2002. godinu, prema usvojenom Budžetu iznosili su 363.875 KM, a prema korigovanom budžetu (kroz restrukturiranje budžeta) 527.001 KM. Izvršenje budžeta za isti period iznosilo je 509.952 KM.

Analizirajući planiranje i izvršenje budžeta ustanovili smo da su navedena sredstva u budžetu odobrena samo za materijalne troškove. Sudu su naknadno odobrena sredstva iz tekuće rezerve u više navrata za određene namjene prema odlukama Vijeća ministara u i to za: korekciju budžeta 151.341 KM, nabavku motornog vozila 11.000 KM i naknade zaposlenim za praznike 1.785 KM.

PREGLED IZVRŠENJA BUDŽETA U 2002. GODINI

Red broj	Vrsta Rashoda	Odobreno budžetom za 2002. godinu	Korigovani budžet za 2002 godinu	Izvršenje budžeta za 2002. godinu	Odstupanje (6-7)	Index (7/6)
1	2	3	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	363.875	471.010	457.276	13.734	97,08
1.	Plaće zaposlenih		372.000	371.610	390	99,90
2.	Naknade troškova zaposlenih		58.010	55.074	2.936	94,94
3.	Izdaci za materijal i usluge	363.875	9.000	5.344	3.656	59,38
3.1.	Putni troškovi		1.000	168	832	16,80
3.2.	Izdaci za energiju		0	0	0	
3.3.	Izdaci za PTT i kom. usluge		1.500	905	595	60,30
3.4.	Nabavka materijala		5.500	3.538	1.962	64,32
3.5.	Izdaci za gorivo		1.000	734	266	73,43
3.6.	Troškovi zakupa		0	0	0	
3.7.	Izdaci za tekuće održavanje		0	0	0	
4.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge		4.000	3.702	298	92,54
5.	Ugovorene usluge		28.000	21.546	6.454	76,95
II	Tekući grantovi		0	0	0	
III	Kapitalni izdaci		55.991	52.649	3.342	94,03
IV	Programi posebne namjene		0	0	0	
V	UKUPNO (I-IV):	363.875	527.001	509.925	17.076	96,76

Ured za reviziju smatra da Sud procesu planiranja budžeta ubuduće treba da posveti više pažnje vodeći računa o potrebama Suda prema broju zaposlenih, zadacima i ciljevima koje treba da ostvari, a posebno nakon početka funkcionisanja u punom kapacitetu.

2.3. Finansijski izvještaji i računovodstvo

Revidirali smo finansijsko poslovanje Suda sa posebnim akcentom na tekuće izdatke i kapitalne izdatke, te pribavili dovoljno dokaza za njihovu ocjenu.

2.3.1. Tekući izdaci

Tekući izdaci ostvareni su u iznosu od 457.276 KM što je 90% od ukupnih troškova. Iako uvažavamo stanje Suda u fazi konstituisanja, ipak moramo skrenuti pažnju na određene nepravilnosti koje smo uočili tokom revizije, a koje mogu imati uticaja na ekonomičnost i efikasnost trošenja javnog novca. Navedeno se odnosi na sljedeće:

- sa konta naknade za spoljne saradnike izvršena su storno knjiženja na osnovu naloga za unos u ISFU, ali bez dokumenta koji bi objašnjavao razlog ispravki (u okviru testiranog uzorka ova pojava se ponavljala više puta za manje iznose);
- kontrolom blagajne ustanovili smo da su pojedini nalozi ovjereni samo od blagajnika, te da nema ovjere kontrole blagajne. Navedeno se desilo jer ne postoji razdvojenost nadležnosti blagajnika i računovođe (sve radi jedna osoba).
- u pojedinim slučajevima troškovi nisu knjiženi na odgovarajući analitički konto (npr. 20% naknade na platu radnicima na ispomoći i pripadajućih poreza i doprinosa knjiženi na konto izdaci računovodstvenih i revizijskih usluga).

Ured za reviziju preporučuje da se preciziraju pravila potrošnje pojedinih sredstava, utvrde kriteriji nastanka i kontrole troškova i da se sva knjiženja vrše u skladu sa propisanim kontnim planom i računovodstvenim standardima.

2.3.2. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci ostvareni su u iznosu od 52.649 KM kroz nabavku stalnog sredstva (automobil pasat 1.9 TDI). Utvrdili smo da prilikom nabavke navedenog stalnog sredstva nisu poštovane zakonske procedure koje regulišu ovo područje, tj. nije raspisivan javni natječaj. Nabavka je izvršena na osnovu odabira ponude u nadmetanju po pozivu (tri ponude).

Sud je obavezan da sve nabavke kapitalnih sredstava provodi u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast kako bi se osigurala transparentnost nabavki i obezbijedio odabir najpovoljnije ponude.

Koristimo ovu priliku da bi smo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih zaposlenih Suda kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije, kao i dokumente potrebne za pravilno vršenje naših obaveza.

Reviziju izvršili i izvještaj sačinili:

1. Munevera Baftić, viši revizor _____
2. Danijel Čolo, pomoćni revizor _____
3. Elvedin Grabovica, IT revizor _____

Sarajevo, 14.07.2003. godine

Izvještaj uručen Sudu:

M.P.

Datum:

Potvrda prijema:

M.P.